

ตำนานซื้อผี...จาวล้านนา

นำเสนอเมื่อ : 8 พ.ย. 2551

ตำนานผีในล้านนา.... (เงินค่าผี)

เงินค่าผีคนล้านนามาจากตำนานซื้อผีจากชาวลัวะ

เอ๊ย...ซื้อผีบ่อ.....เอ๊ย...มีผีมาขายเนื้อ ไผ่จะซื้อผีมาซื้อเนื้อ.....

เสียงพ่อค้าชาวลัวะเ็นตะโกนบอกชาวบ้านที่สนใจมาซื้อผีเอาไว้รักษาบ้านเรือนเอาไว้เป็นผู้ปกป้องรักษาคนในครัวเรือน โดยแต่ละผีจะให้คุณแตกต่างกันไปเริ่มตั้งแต่

-**ผีปู่ย่า** หากใครซื้อผีนี้ไว้จะทำให้ลูกหลาน ญาติพี่น้องอยู่ดีมีสุข เกิดความรักใคร่สามัคคีกัน ญาติพี่น้องลูกหลานเครือญาติทุกคนจะมารวมกัน เกิดความอบอุ่นในวงศ์ตระกูล

-**ผีกะ หรือผีปอบ** หากใครซื้อผีนี้จะทำให้วงศ์ตระกูลเป็นคนขยันหากินไม่เลือกว่าจะค้ามีดกลางวันกลางคืนก็จะหากินไม่หยุดหย่อน มักเป็นผู้มีเงินเพราะความขยัน

-**ผีมดผีเม็ง**

หากใครซื้อผีนี้จะส่งผลให้วงศ์ตระกูลมีความสุขสนุกสนานตั้งนั้นวงศ์ตระกูลของผู้ที่มีผีนี้รักษาก็จะกำหนดพิธีกรรมในวันที่ไหวผีในรอบปีญาติๆวงศ์ตระกูลก็มารายรำ ฟ้อนบวงสรวง เรียกกันว่าพิธีกรรมการพ่อนผีมดผีเม็ง ทำให้ญาติ พี่น้องวงศ์ตระกูลสนุกสนานรื่นเริง

เมื่อพ่อค้าชาวลัวะมาขายผีตามหมู่บ้าน ผู้คนพื้นเมืองที่ต้องการซื้อผีต่างก็ซื้อผีคือ**สวดย(กรวย)ดอกไม้เป็นสินค้าแทนผี** เมื่อซื้อแล้วก็นำสวดยดอกไม้ไปไว้ในที่ๆลัวะบอกกล่าว คือผีปู่ย่าให้นำสวดยไปไว้ในห้องเรือนใหญ่หนึ่งแห่งและทำหอผีปู่ย่าไว้ที่บริเวณในรั้วบ้านอีกหนึ่งแห่งส่วนราคาตามแต่จะตกลงกัน เช่น อาจเป็น 32 แถบ 45 แถบ เป็นต้น

ส่วนใครซื้อผีกะต้องนำสวดยดอกไม้ไปไว้ในหม้อเลี้ยงผี นำหม้อไปวางไว้บนเพดาน เพื่อให้ผีกะได้อยู่ในหม้อ ไม่ออกไปทำร้ายใคร ราคาผีกะ อาจเป็น 12 แถบ 25 แถบ แลวแต่จะตกลงกัน

ส่วนผู้ที่ซื้อผีมดผีเม็งก็ต้องนำสวดยดอกตัวแทนผีไปไว้ในหิ้งผีบนบ้านในห้องนอน แต่มีเงื่อนไขว่า จะต้องเลี้ยงปลัะ หนึ่งครั้งหรือสองสามปีครั้งแล้วแต่จะตั้งเงื่อนไขไว้ ในการเลี้ยงจะต้องมีดนตรีบรรเลงให้เกิดความ**ม่วนจัน** สนุกรื่นเริง ราคาผีมดผีเม็งอาจเป็น 36 บาท 12 บาทแล้วแต่ความพอใจ

ตั้งแต่ผู้คนได้ซื้อผีที่ตนเองต้องการมาไว้คุ้มครองบ้าน ทำให้ผีมีบทบาทในวิถีชีวิตคนในครอบครัวกันมาก **หากใครเข้าบ้านเรือนโดยไม่บอกเจ้าบ้าน หรือเข้าไปในห้องนอนถือว่าผิดผี** ต้องถูกปรับไหมเท่าราคาผีที่บ้านนั้นซื้อมา เช่น ถ้าซื้อสวดยผีมาจำนวน 32 แถบ ก็ต้องเสียค่าปรับเป็นเงิน 32 บาท เท่าเงินซื้อผี

ที่สำคัญคือผิจะปกป้องลูกสาวในครอบครัวนั้น หากใครจับมือ ถือแขน ถูกต้องเนื้อตัว ลวงเกินผู้หญิงในครอบครัวนั้นก็ต้องถูกปรับเสียค่าผี

ตามราคาที่บรรพบุรุษได้ซื้อส่วยผีมาไว้ครั้งแรก แม่จะสืบต่อกันมาเป็นเวลานานนับร้อยๆ ปี การเสียค่าผีก็ต้องเป็นเงื่อนไขของทุกครอบครัว ที่มีผีปกปักรักษาวงศ์ตระกูล ไม่ว่า ผีปู่ย่า ผีกะ ผีมดผีเม็งตวยมีการเลี้ยงผีไว้ป้องกันผู้คนในครอบครัวดังกล่าวจะเห็นว่า

เดือนเก้าเหนือ(เดือนเจ็ดภาคกลาง)ผู้คนลานนาต่างมีการเลี้ยงผี หรือหากมีงานเกี่ยวกับวงศ์ตระกูลก็จะเลี้ยงผีกัน ทำให้ญาติๆมารวมกันประกอบพิธีโดยเฉพาะถึงปีใหม่หรือสงกรานต์ลูกหลานวงศ์ตระกูลที่อยู่ไกลกันก็จะมารวมกันทำพิธีเลี้ยงผีที่ตระกูลของตนมีอยู่

งานสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือการใส่ผีในการแต่งงาน

เจ้าบ่าวต้องนำเงินค่าเสียผีใส่ขัน(พาน)พร้อมข้าวตอกดอกไม้ไปไหว้ญาติผู้ใหญ่เจ้าสาวเรียกว่าเงินเสียผีหรือเงินใส่ผี เป็นเงื่อนไขว่าได้เป็นผีในครัวเรือนเดียวกันแล้ว ภาษาลานนาว่า " ผีตัวเดียวกัน" คือต้องเป็นญาติเครือเดียวกันนั่นเอง

ผีลันนาจึงมีความสำคัญมาก ในวิถีชีวิตของพวกเขา ตั้งแต่โบราณมาจนปัจจุบัน หลากๆครอบครัวก็ยังเลี้ยงผี มีผีปู่ย่า ผีกะ และผีมดผีเม็งกันอยู่

อย่างไรก็ตามหลายๆครอบครัวในปัจจุบันไม่เลี้ยงผีที่บรรพบุรุษซื้อ

ทำให้ลูกหลานไปอยู่ที่ไกลหาโอกาสกลับมารวมกันได้ยาก โดยเฉพาะความเชื่อเรื่อง การเสียค่าปรับค่าล่วงเกินเกี่ยวกับผีไม่มีในหัวใจคนสมัยใหม่ จึงทำให้หญิงสาวถูกลองวาง เสียผู้เสียคนไปมากต่อมาก

ขอจួយกััน เล่าเรื่องไปเตอะเกี่ยวกับผีอันเหนอนาย

สนุกม่วนล้ำหมู่เฮาดังหลาย ดึงหญิงดึงจายความฮู้เต๋อมแถ้ง....

ที่มา...ลุงหนานพรหมมา

โลกนี้มีอะไรน่าสืบเสาะมากมาย น่าศึกษา น่ารู้ เรื่องที่ลึกลับเกินกว่าเคยรู้.....

ครูรัชนี้....นำมาฝากเนื้อ....

แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันได้ ดี e-mail ratchaneekuna@hotmail.com